

Ny autismediagnose:

IKKE TO ER ENS

Med de nye diagnosekriterier for autisme er idéen om en særlig 'autismepædagogik' erstattet af individuel tilrettelagt socialpædagogik, hvor individet placeres på et spektrum. Et humanistisk paradigmeskifte, lyder det fra eksperter

FOTO: PRIVAT

#socialpædagog

Jeg hedder Henrik Svendsen, er 57 år og plejefar til to. Rollen som familieplejer er vokset på mig med årene. Det har vakt noget i mig. For når vi udviser en adfærd, plejebørnene kan forstå, kan vi flytte dem. Og nogle gange er det faktisk ikke så meget, der skal til. Vi havde et seksårigt plejebarn, der var svært omsorgs-svigtet, og som stadig talte babysprog. Jeg svarede ham med babysprog, og med ét fik han lukket et hul fra spæd. Fra den dag gik det fremad med ham. Jeg blev helt høj af det. Men for at lykkes med opgaven er uddannelse og ordentlige vilkår nøgleord. Efterhånden som jeg er blevet klædt bedre på fagligt – både uddan-nelses- og erfaringsmæssigt – er min arbejdsglæde steget. Jeg forstår ting, jeg i starten var frustreret over, og vi bliver taget mere alvorligt af kommunen og kan dermed også bedre holde fast i standpunkter ved fx lønforhandlinger. X

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk /// Ansvarshavende Forbundsformand Benny Andersen /// Redaktion Merete Høgh Jeppesen (chefredaktør), mhn@sl.dk, Tina Løvbohm Petersen (redigerende), tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Marie Dissing Sandahl, mds@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Frederikke Halling Hastrup, frh@sl.dk, Trine-Maria Kristensen (sociale medier), tmk@sl.dk, Liselotte Steen Seider (webmaster), lss@sl.dk /// Kontakt redaktionen på nyhedsrum@sl.dk /// Layout René Hart /// Korrektur Tjerry Korrektur /// Produktion KLS PurePrint A/S /// Læserbreve Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurierende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk /// Annoncer Se annonceinformation på socialpædagogen.sl.dk /// Oplag 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 /// Redaktionen af 7/2022 er afsluttet 24.06.2022. Næste nummer udkommer i uge 36, 2022 /// Forsideillustration Solveig Agerbak /// 79. årgang /// ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormon-forstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

Danske Medier OPLAGSKONTROL

13

Når vi nu ved, at også de mange små hændelser har markant indflydelse på det psykiske helbred, er der god grund til, at man på arbejdspladsen anerkender, at niv, bid, riv og krads også er handlinger, der øger risikoen for traumer.

Jesper Pihl-Thingvad, psykolog på Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik, OUH

PORTRÆT

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

8

PTSD skal ikke stoppe mig I mange år prellede trusler og voldsomme hændelser på jobbet af på Jeanette Skov Nielsen. Troede hun. I dag lever hun med diagnosen PTSD – og et job, der tager hensyn

TEMA

16

Nye tider for autisme Diagnosekriterierne for autisme er ændret. Væk er underdiag-noser som infantil autist og Aspergers – i stedet skal individet placeres på et spektrum. Og idéen om en særlig 'autismepædagogik' erstattes af individuelt tilrettelagt socialpædagogik

ILLUSTRATION: SOLVEIG AGERBAK

ER DU NYUDDANNET?

Hos Socialpædagogerne giver vi dig overblikket over, hvad du skal have styr på, når eksamener er overstået. Vi kender dit fag, uddannelsen og relevante arbejdspladser – og står klar med gode råd til overgangen fra studerende til fast arbejde.

Læs mere på sl.dk/nyuddannet

REPORTAGE

26

Motion giver selvværd På det socialpsykiatri-ske bosted Kærvang oplever de, at beboer-ne bliver gladere og får et bedre selvværd, når de dyrker yoga, styrketræning eller boksning

FOTO: MICHAEL BO RASMUSSEN

4

Nyt medlemstilbud til ledere

Få gratis professionel coaching og sparring på din lederrolle

6

Den gode anbringelse

Ny rapport fra Socialstyrelsen frem-hæver bl.a. betydningen af gode relationer og kontakt med personalet

14

Guide

Sådan støtter du borgerne i den digitale verden

24

Dilemma

Nogle steder nedlægges personale-kontoret for at nedbryde barriererne mellem ansatte og borgere. Men er det en god idé eller ej?

34

Springet

FOTO: ÅSTRID DALUM

Jesper Halkjær Kronbæk er 34 år og er for nylig tiltrådt som afdelings-leder på Ulfborghus

Løsninger på rekrutteringskrisen

Det er muligt at hæve andelen af socialpædagoger ved at tilbyde meritpædagoguddannelsen til de ufaglærte, der arbejder på området. Både ledere og ufaglærte er i vid udstrækning positive over for denne løsning. Men for at det skal batte, er det afgørende, at kommunerne og regionerne aktivt tilvælger ordningen – som for eksempel i Aarhus, hvor byrådet har afsat midler på budgettet til merituddannelse af ufaglærte medarbejdere på kommunens botilbud for voksne. Eller endnu bedre hvis Christiansborg tog ansvaret og holdt kommunerne helt fri for udgifter. Sådan skriver formand Benny Andersen i et debatindlæg i Altinget: 'Socialpædagoger: Faglighed og specialisering kan fastholde pædagoger i faget.' X

Ny podcast om metoden

Åben Dialog

Åben Dialog er en helhedsorienteret tilgang til borgere med psykiske vanskeligheder, hvor ligeværd og inddragelse af borgerens netværk er helt centralt. I en ny podcast fra Socialpædagogerne kan du både høre om borgerens og socialpædagogens oplevelser med tilgangen.

Find podcasten på sl.dk/podcast

SOCIALPÆDAGOGERNE

FAGLIGHED I FOKUS

Socialpædagogerne fik sat præg på årets Folkemøde og var bl.a. vært for en debat med ældre- og socialminister Astrid Krag om fremtidens socialpolitik.

– Det er nødvendigt med et kompetenceløft på anbringelsesstederne og i socialpsykiatrien, så de ufaglærte medarbejdere bliver klædt på til opgaven, sagde ministeren.

Og så holdt to socialpædagoger fanen højt i en paneldebat om, hvordan man fastholder de dygtige socialpædagoger, og hvordan manglende faglighed og mangel på socialpædagoger påvirker livskvaliteten hos borgere med autisme. X

Ledercoaching – få professionel coaching og sparring på din lederrolle

Har du brug for at udfordre og udvikle din lederrolle eller få sparring til selv at kunne finde løsninger på dine ledelsesudfordringer og dilemmaer? Så kan du nu som leder og medlem hos Socialpædagogerne få gratis coaching på din lederrolle. X

Læs mere om tilbuddet og coach Naja Amelung på sl.dk/ledere

26. august

Socialpolitisk Topmøde

Socialpædagogerne skyder den politiske sæson i gang med et Socialpolitisk Topmøde, der i år stiller skarpt på mennesker på kanten af arbejdsmarkedet.

Mødet kan følges online fredag 26. august kl. 9.00-13.00

8. september

Digital temadag: Socialpædagogik på ældreområdet

Få viden om, hvordan vi styrker socialpædagogisk relevans i indsatsen for borgere med demens.

Torsdag 8. september kl. 8-15. Se program, og tilmeld dig online på sl.dk/arrangementer

14. september

Konference om fremtidens psykiatri

Indsatsen for mennesker med sindslidelse er under forandring. På denne konference sætter vi fokus på, hvad det betyder for den socialpædagogiske praksis. Hvad skal der til for at løfte området, så vi sikrer en stærk og sammenhængende psykiatri til gavn for mennesker med sindslidelser?

Pris for medlemmer: 150 kr. Tidspunkt: 14. september kl. 10-16 i Kolding

FAGLIGHED FORANDRER LIV

JEG HÅBER, mange af jer har haft mulighed for at puste lidt ud og nyde den dejlige danske sommer – eller måske en tiltrængt ferie under fjernere himmelstrøg. Det har jeg i hvert fald, og det er nok meget godt. For det bliver et travlt efterår. Bl.a. har vi jo kongres til november, og her er forberedelserne allerede i fuld gang. Og der er ingen tvivl om, at vi kommer til at arbejde videre ud ad det spor, vi allerede har lagt med vores tema 'faglighed forandrer liv'.

Vi ved, at der er mange socialpædagogiske arbejdspladser med stærke faglige miljøer. Men der er bare desværre alt for mange eksempler på, at mennesker i udsathed, med en psykisk lidelse eller et handicap, ikke møder den til-

strækkelige faglighed. At socialpædagogisk arbejde kræver faglighed, og at ledere og medarbejderne i de socialpædagogiske indsatser som udgangspunkt skal være uddannede socialpædagoger, er derfor helt centralt i det arbejde, vi skal videre med.

Vi kalder det et uddannelseskrav. For ud over at skabe de bedste muligheder for borgerne på socialpædagogiske arbejdspladser ved vi også, at uddannede kolleger og ledere betyder et bedre arbejdsmiljø samt bedre mulighed for at rekruttere og fastholde medarbejdere. Men det kræver beslutsomhed og samarbejde i hele vores organisation at stå sammen om vigtigheden af vores faglighed – og det kræver, at I tager diskussionerne ude

'Det kræver beslutsomhed og samarbejde i hele vores organisation at stå sammen om vigtigheden af vores faglighed'

på jeres arbejdspladser – fx når I skal ansætte nye kolleger.

Derfor glæder jeg mig også til, at vi sammen på kongressen kan udfolde denne debat og sammen omsætte de politiske diskussioner til refleksioner, inspiration og videndeling. Og ikke mindst til helt konkret handling! For det er helt centralt for både vores faglighed og for, hvordan vores velfærdssamfund tager sig af de mest udsatte borgere. X

Benny Andersen
forbundsformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

konfront

Skab mere ro med URO: Digitalt forløb på Konfront-platformen, som understøtter dit arbejde med børn med ADHD eller ADHD-lignende symptomer.

URO er et konkret, digitalt værktøj, der ruster dig til at hjælpe barnet med at håndtere de mest fremtrædende udfordringer inden for kropssuro, impulsivitet og/eller opmærksomhed.

Gennem URO får du:

- ◆ Ekspertviden om ADHD og ADHD-lignende symptomer
- ◆ Et screeningsværktøj, der undersøger barnets potentielle udfordringer
- ◆ Skræddersyede forløb til at håndtere dem
- ◆ Mulighed for at måle progressionen i jeres arbejde

TV

FOTO: DR

ROSENMEIERS REJSE

Peter Rosenmeier er en af verdens bedste paraatleter. I tre DR-programmer rejser han ud i verden og møder mennesker med handicap, som lever markant anderledes end i Danmark – både for at blive klogere på deres, men også sit eget liv. X

Find de tre programmer på dr.dk/drtv

RAPPORT

Den gode anbringelse

Hvad kendetegner den gode anbringelse, og hvad skal man sætte fokus på for at videreudvikle kvaliteten på døgninstitutioner og socialpædagogiske opholdssteder? Det er omdrejningspunktet for en ny udgivelse fra Socialstyrelsen, der bl.a. fremhæver betydningen af gode relationer og kontakt med personalet og betydningen af opbakning til skolelivet. X

Læs rapporten på socialstyrelsen.dk

Omsorg for mennesker med demens

Hvordan kan vi forstå mennesker med demens? Det er det grundlæggende spørgsmål i bogen 'Omsorg for mennesker med demens' til fagfolk, der støtter mennesker med demens til et godt og meningsfuldt liv. Omdrejningspunktet i bogen er neuropædagogik og tilknyttede psykologiske teorier. For neuropædagogik giver et sprog til at forstå, hvad mennesker med demens forsøger at kommunikere gennem deres adfærd. X

'Omsorg for mennesker med demens' af Jens Anderson-Ingstrup, Mette Wraagaard Ingstrup, Ninna Anderson-Ingstrup og Lone Bredal, **Akademisk Forlag, 269,95 kr.**

PJECE

Inspiration til det gode pårørende-samarbejde

Pårørende spiller en betydningsfuld rolle i de fleste menneskers liv. For at styrke samspillet mellem borgere og pårørende og samarbejdet mellem pårørende og medarbejdere har botilbuddene i Området for Voksne med Udviklingshæmning – Sødissbakke – udgivet en pjeces om deres tilgang til pårørendesamarbejdet. Her er åbenhed og inddragelse nøglebegreber. X

Bliver man ond af at være sød?

Når **socialpædagoger**, psykologer, SOSU'ere, sygeplejersker og andre, der arbejder med mennesker, bliver rå over for hinanden eller borgerne, kan de være ramt af omsorgstræthed. Og mange kender nok til at blive kold over for dem, man egentlig skulle være sødest over for. Men hvorfor i alverden bliver man det?

Det svarer psykologerne **Dorthe Birkmose** og **Rikke Høgsted** på, når de gæster **Brinkmanns briks**.

Lyt med på dr.dk/lyd/p1/brinkmanns-briks

PODCAST

Ungdomskriminalitetsnævnet

Det **Kriminalpræventive Råd** har udgivet et nyt afsnit i podcastserien 'Forebyg Forbrydelsen!', der handler om Ungdomskriminalitetsnævnet. Ungdomskriminalitetsnævnet behandler sager med børn og unge, der er mistænkt eller dømt for kriminalitet. I podcasten taler formand for Ungdomskriminalitetsnævnet Sanne Bager, politikommissær ved Fyns Politi Preben Skyttø og ekspert i forebyggelse af ungdomskriminalitet fra Det Kriminalpræventive Råd Henriette Andréa Nobili om muligheder og udfordringer. X

Lyt med på dkr.dk/podcast

BOG

Jeg er her jo

Mange husker historien om den ældste af pigerne fra Tønder-sagen. Som barn blev Zandra Berthelsen seksuelt misbrugt, og som ung blev hun systemets sag. Hun er vokset op i plejefamilier, på ungdomspensioner, på gaden og på forsiden. Men hvem var hun? I bogen 'Jeg er her jo' sætter hun selv ord på sin opvækst – på mødet med professionelle, på selvskade og på erfaringer med psykiatrien – og fortæller den historie, de fleste tror, de allerede kender. X

'Jeg er her jo' af Zandra Alex Berthelsen og Pia Møller Søb, **Lindhardt og Ringhof, 299,95 kr.**

BOG

Telefonrådgivning

Hver dag søger mennesker i svære livssituationer hjælp over telefonen. Og socialpædagoger og mange andre fagprofessionelle rådgiver telefonisk som en del af arbejdet. Telefonen som redskab har sine helt egne fordele og muligheder – men det stiller også krav. Bogen 'Telefonrådgivning' giver indsigt i tematikker og metoder, der er gode at kende til, når man rådgiver over telefonen. X

'Telefonrådgivning' af Nanna Boysen og Ulla Lyndby Christensen, **Akademisk Forlag, 299,95 kr.**

BASEN KOMPETENCECENTER

Kurser for fagfolk, der arbejder med børn og unge med særlige behov www.basenkompetencecenter.dk

KURSER EFTERÅR 2022

- Samtaleteknikker med psykisk sårbare børn og unge | D. 31.08.22
- PDA eller nedsat kravkapacitet | D. 06.09.22
- Autisme og kønsidentitet | D. 14.09.22
- Hvordan passer du på dig selv som professionel | D. 27.09.22

Middelfartgade 9, 2100 KBH Ø | 3929 6767

PTSD SKAL IKKE STYRE MIT LIV

I mange år prellede trusler og voldsomme hændelser på jobbet af på **Jeanette Skov Nielsen**. Troede hun. I dag lever hun med diagnosen PTSD – og et job, der tager hensyn.
– Jeg er stadig socialpædagog af hjertet, og jeg nægter at lade PTSD stoppe mig, siger hun

TEKST
TINA
LØVBOM
PETERSEN
///
FOTO
NILS
LUND
PEDERSEN

– **D**U KAN SE et meget synligt bevis på, at jeg dyrker haveterapi, siger Jeanette Skov Nielsen og peger ud på resterne af et gammelt æbletræ, der fylder godt i den lille have bag rækkehuset i Odense.

– Da jeg havde det allerværst, fandt jeg ro i at grave. Så jeg har selv gravet træet op med rodnet og det hele.

Havearbejdet og trangen til at rode i jord har ellers aldrig stået højt på den 34-årige socialpædagoes to-do-liste. Men en årrække med adskillige voldsomme hændelser på flere arbejdspladser inden for socialpsykiatrien har givet hende diagnosen PTSD (posttraumatisk belastningsreaktion). Og når angsten, tanke-mylderet og følelsen af panik tager over, er haven det allerbedste sted at være for Jeanette Skov Nielsen.

Ud over haven er gruppeterapi, åndedrætsøvelser og en såkaldt triggerdagbog, hvor hun skriver ned, hvad der fremprovokerer flashbacks, i dag blevet en nødvendig del af hverdagen.

– Jeg bliver især trigget af uventede høje lyde. Fx tabte min datter et glas på gulvet forleden. På et splitsekund gik hele min krop i forsvarsposition med flashbacks til, at jeg er i fare. Men så har jeg en øvelse, der hjælper mig, hvor jeg spørger mig selv: Hvor er jeg? Hvad er klokken? Hvad dag er det? Hvem er jeg sammen med? Med den øvelse bliver jeg i stand til at tænke, at jeg ikke reelt er i fare, når jeg står hjemme i mit køkken, fortæller hun.

Et bevidst valg

Da Jeanette Skov Nielsen for otte år siden blev færdiguddannet, gik hun målrettet efter et job inden for psykiatrien og dermed en målgruppe, der ofte indebærer høj uforudsigelighed, misbrug og udadreagerende adfærd.

– Jeg synes, det er fantastisk at arbejde med de her skæve eksistenser – og jeg er dygtig til mit arbejde, fordi jeg formår at skabe en relation til udsatte mennesker, selv når de har det svært.

De første fem år var hun på et forsorgshjem med aktive misbrugere, hvor hun blev udsat for adskillige trusler fra borgerne.

– 'Jeg slår dig ihjel, din møgso.' 'Jeg hugger dit hoved af og sætter det på en hegnspæl.' 'Din fucking pædagog, du skal bare dø' er bare nogle af dem. Men »»

selvom det på mange måder var en farlig arbejdsplads, følte jeg mig faktisk ret tryk. For hver eneste gang en beboer gik over grænsen, blev det håndteret af ledelsen, indberettet og fulgt op på, ligesom jeg også fik god supervision, fortæller Jeanette Skov Nielsen.

Elskede adrenalinrusen

Når hun skal beskrive sig selv, siger hun gerne, at hun er en kvinde beklædt med et solidt lag teflon:

– Jeg må erkende, at jeg nok har set vold og trusler som et vilkår i arbejdet og noget, man ikke skulle brokke sig over. Og jeg følte virkelig, at selv de værste ukvemsord og voldsomme hændelser prellede af på mig. Jeg kunne ikke rigtig mærke noget, fortæller hun og erkender samtidig, at hun i høj grad var drevet af adrenalin:

– De fedeste dage var dem, hvor adrenalin bare pumpede fra vagtstart, til man fik fri. Det var, når jeg hele tiden skulle handle hurtigt, at jeg følte, at jeg slog til og havde kontrol over tingene. Men i dag ved jeg jo godt, at den adrenalinrus også betød, at jeg glemte at mærke efter, hvordan jeg havde det indvendigt. Om jeg fx var vred eller bange, siger Jeanette Skov Nielsen.

Men det ellers så tykke lag teflon skulle vise sig ikke at være ubrydeligt. Og i dag ærgrer Jeanette Skov Nielsen sig over, at hun ikke lyttede til dem, der udfordrede hendes beslutning om at søge mod et nyt job på et botilbud inden for psykiatri og misbrug.

– Jeg følte mig draget af det, der var lidt farligt, og et job, hvor jeg blev udfordret. Og det blev jeg. Målgruppen var borgere med svære psykiatriske diagnoser og et aktivt misbrug – og det var et sted med et virkeligt hårdt arbejdsmiljø, både psykisk og fysisk, hvor der var stor udskiftning, bl.a. fordi dygtige kolleger gik ned med stress, PTSD eller skader pga. fysisk vold. Det var voldsomt at være i.

Lyden af panserglas der revner

Jeanette Skov Nielsen er ikke i tvivl om, at det var de to år på det psykiatriske botilbud, der blev kimen til den PTSD, hun siden fik konstateret. For det var to år, hvor hun efter eget udsagn ikke var på arbejde – men på vagt.

– Selvfølgelig havde vi faglige metoder og tilgange, der skulle forebygge vold og trusler. Men jeg oplevede forråelsen snige sig ind i form af, at aftaler og procedurer skred, når kolleger fx sagde, jeg kan da godt gå rundt i huset alene, for jeg har en god relation til borgerne. Ofte stod jeg reelt alene med nogle potentielt virkelig farlige borgere, og jeg følte, at jeg var i et konstant alarmberedskab, fortæller hun.

Jeanette Skov Nielsen 34 år

Uddannet
2014 fra
UCL Odense

Har arbejdet på
forsorgshjem,
på et social-
psykiatrisk
botilbud og
som bostøtte
for sinds-
lidende.

Er siden marts
i år ansat i
Boligsociale
Indsatser,
Odense
Kommune.

Det gik da også galt flere gange, hvor Jeanette Skov Nielsen og hendes kolleger blev udsat for voldsomme trusler, både fysisk og psykisk, og hvor hun selv oplevede at stå i situationer, hvor hun ikke troede, hun skulle se sine børn igen.

– Jeg kan stadig høre mig selv skrike til politiet, at ’jeg skal have hjælp nu, ellers dør jeg’. Jeg kan stadig se den umbrakonøgle, der kom flyvende direkte imod mig. Jeg kan stadig høre beboeren, der skød med bue og pil mod en pude, sige: ’Du bliver den næste.’ Og jeg hører stadig den skærende lyd af panserglas, der revner, da en beboer prøvede at trænge ind i det sikkerhedsrum, hvor jeg havde forskanset mig.

Ændrede adfærd

Fem voldsomme episoder på relativt kort tid fik Jeanette Skov Nielsen til at sige op. Ikke mindst fordi hun kunne mærke, at hun havde ændret adfærd.

– Min lunte var kortere, jeg blev hurtigt aggressiv og havde i det hele taget svært ved at kende mig selv. Så jeg skiftede til et job som bostøtte i Odense, og

Øvelser
Hver gang
Jeanette Skov
Nielsen får flash-
backs til noget,
der gør hende
bange, laver hun
en øvelse, der
hjælper hende
til at tænke, at
hun ikke reelt er
i fare.

der mærkede jeg ret hurtigt, at jeg igen kunne sænke skuldrene – og paraderne, fortæller hun.

Men sandheden var, at der nok var gået hul i laget af teflon, som hun selv udtrykker det. Det stod klart for Jeanette Skov Nielsen, da hun blev udsat for en række trusler fra en af de borgere, hun var bostøtte for.

– Hun truede mig med, at jeg aldrig skulle se mine børn igen, fordi de skulle gives til pædofile – og hun håbede, at de fik stor glæde af dem. Ordet ’aldrig’ triggede al min gamle frygt for at skulle miste mine børn, og det blev dråben for mig. Jeg gik totalt i fosterstilling og kunne slet ikke styre det følelsesmæssigt. Hver en lille muskel og sene i min krop gjorde ondt, jeg græd helt ukontrollerbart – og jeg fik sat videokameraer op i vores hjem og gik og så mig over skulderen hele tiden.

En reel identitetskrise

På otte år havde Jeanette Skov Nielsen registeret 38 voldsomme hændelser. Trusler om vold, trusler om, at hun skulle dø, og situationer, hvor hun var blevet

truet på sit liv med våben. Dertil kom alle de mange episoder, der aldrig blev indberettet – alle hverdagens skub, spark og slag. Til sidst måtte Jeanette Skov Nielsen erkende, at hendes grænse var nået.

– Selvfølgelig har det sat sig i mig, selvom jeg var rigtig god til at ignorere faresignalerne, siger hun.

Et besøg hos lægen førte til en akut sygemelding og en henvisning til lokalpsykiatrien, hvor Jeanette Skov Nielsen fik besked om, at alle hendes symptomer kun pegede i én retning: PTSD.

– For mig er PTSD noget, soldater får, når de har været i krig. Jeg har følt det som et personligt nederlag at få den diagnose. For hvorfor er det lige min hjerne, der har taget skade? Er det mig, der er svag? Kan jeg så ikke arbejde mere med det, jeg elsker og er

TRE VIGTIGE BUDSKABER FRA JEANETTE:

1

Vi bør registrere alt – også de mindre ting som fx, når vi bliver kaldt ukvemsord af borgerne. Der ligger meget arbejde og tid i at registrere alle hændelser, men vi ved aldrig, hvornår vi knækker.

2

Man bliver sjældent dømt af sine kolleger. Vi skal have modet til åbent at dele med hinanden, hvordan vi har det – og fortælle om det, der er svært og gør ondt. Vi er ikke helte – vi er bare mennesker, og vi skal ikke kunne tage imod alt.

3

PTSD rammer også socialpædagoger – og det må aldrig blive tabu. Men selvom man som jeg bliver ramt af PTSD, betyder det ikke at betyde, at man skal sidde derhjemme og være bange for verden.

god til? Og hvad er jeg, hvis ikke jeg er socialpædagog? Den slags tanker kæmper jeg stadig med, fortæller hun.

Hverdag uden arousal

I dag øver Jeanette Skov Nielsen sig hver eneste dag i at leve et så normalt liv som muligt med PTSD. Selvom ingenting føles normalt.

– Jeg får stadig mange flash-backs, også i vågen tilstand, og jeg har dårlige dage, hvor jeg bare skal sove. Jeg har svært ved høje, pludselige lyde, store forsamlinger og for mange sanseindtryk. Men jeg har mine øvelser, som får pulsen ned – og jeg går altid rundt med to sten i lommen. Når jeg klemmer hårdt om dem, mærker jeg, at jeg er lige her – lige nu. Uden for fare.

Det er vigtigt for hende at vise omverdenen, at man som socialpædagog også kan blive ramt af PTSD, men at det ikke er ensbetydende med, at man skal lade sygdommen overtage sit liv.

– Jeg ser ikke PTSD som min fjende. Jeg er nødt til at have den som min ven og lære at leve med den. Og ja, jeg sover dårligt, og jeg ryger tit ned i et sort hul – men jeg øver mig i at mærke efter, om jeg føler vrede, glæde eller er ked af det. Efter så mange år, hvor jeg ikke har mærket efter, vil jeg gerne kunne favne det, der kommer, siger hun.

I sit nye job, som Jeanette Skov Nielsen tog hul på i marts, er hun bostøtte i Odense Kommune og har nu et arbejdsliv, hvor hun ikke møder trusler, og hvor der tages hensyn til hendes tilstand:

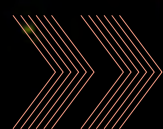
– Jeg har fleksible arbejdstider og kan også lave en del af arbejdet hjemmefra, og den frihed betyder rigtig meget for mig. Selvom jeg har PTSD, er jeg jo stadig Jeanette – og jeg øver mig i at fokusere på det, der giver mig energi, og i at lære, at man altså godt kan være en dygtig socialpædagog, uden at ens nervesystem skal stå og sitre konstant. ×

Hvad er PTSD?

PTSD (post traumatic stress disorder) er en posttraumatisk belastningsreaktion, der kan opstå, efter at man selv har været involveret i eller vidne til voldsomme eller traumatiske begivenheder. Det kan enten komme direkte i forlængelse af begivenheden, eller sygdommen kan sætte ind, uger, måneder eller år efter at traumet er ophørt.

Udviklingen af PTSD er individuel og kan ramme alle uanset social status, psykisk sårbarhed og køn. Der er stor forskel på, hvordan den enkelte reagerer på traumatiske begivenheder – og **to personer udvikler ikke nødvendigvis PTSD af den samme begivenhed.**

PTSD bliver ofte kædet sammen med krigsveteraner, der bliver psykisk syge af deres oplevelser. Men også socialpædagoger er blandt de faggrupper, som hyppigst udvikler sygdommen.

Efter så mange år, hvor jeg ikke har mærket efter, vil jeg gerne kunne favne det, der kommer.

— Jeanette Skov Nielsen, socialpædagog

DE MANGE SMÅ SLAG ØGER RISIKOEN FOR PTSD

Hvis man som Jeanette Skov Nielsen igen og igen udsættes for fysisk og psykisk vold og trusler i jobbet, har man markant højere risiko for at udvikle PTSD-symptomer end dem, der ikke udsættes for vold. Det fortæller **Jesper Phil-Thingvad**, der har forsket i PTSD blandt socialpædagoger

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN

— JEANETTES HISTORIE rammer ned i noget, jeg genkender fra både min forskning og mit arbejde som psykolog, hvor jeg har mødt mange socialpædagoger, der har været udsat for vold. Hendes fortælling er desværre et tydeligt eksempel på, at også socialpædagoger er i risikogruppen for at udvikle PTSD, siger psykolog på Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik, OUH, Jesper Phil-Thingvad.

Han står bag et forskningsprojekt, som med afsæt i svar fra over 1.800 socialpædagoger har undersøgt konsekvenserne af vold på jobbet. Resultaterne viser, at risikoen for at udvikle behandlingskrævende PTSD-symptomer stiger i takt med hyppigheden af voldshændelser.

– Vores forskning viser, at mindre alvorlige, men hyppige hændelser som fx slag, skub eller spark kan have lige så stor betydning for udviklingen af PTSD som enkeltstående og meget alvorlige hændelser. Hvis man oplever tingene igen og igen over en længere år-række, så risikerer man at blive slidt langsomt ned og udvikle PTSD. Det er ikke kun soldater i krig, der kan få PTSD, siger Jesper Phil-Thingvad.

Når bægeret flyder over

Undersøgelsen viser også, at socialpædagoger, der udsættes for vold i gennemsnit mere end fire gange om måneden, har seks gange højere risiko for at udvikle behandlingskrævende PTSD-symptomer end de af deres kolleger, der ikke udsættes for vold.

– Det er relevant viden for socialpædagoger, som jo ofte oplever en dagligdag med gentagne episoder, hvor de udsættes for ikke-livstruende vold, at vi nu ved, at alle disse gentagne hændelser over lang tid

øger risikoen for, at bægeret pludselig flyder over. Ofte kan det være en helt banal hændelse, der efter år med gentagne voldsepisoder bliver udløsende for, at den ansatte udvikler symptomer på PTSD, siger Jesper Pihl-Thingvad, som opfordrer til, at man ikke overser den milde vold på arbejdspladserne.

– Man har ofte en tendens til at fokusere på den store udløsende hændelse frem for de små belastninger, der hober sig op over mange år. Men når vi nu ved, at også de mange små hændelser har markant indflydelse på det psykiske helbred, er der god grund til, at man på arbejdspladsen anerkender, at niv, bid, riv og krads også er handlinger, der øger risikoen for traumer, siger han.

Sikkerhed skal vægtes højt

Ifølge Jesper Pihl-Thingvad er det derfor vigtigt, at man hele tiden tænker i god forebyggelse, og at vold som et vilkår i arbejdet ikke bliver noget, den enkelte medarbejder selv har ansvaret for at håndtere.

Det kan man gøre ved fx at sørge for, at alle hændelser registreres, at der er den nødvendige støtte til medarbejdere, der udsættes for vold og trusler – og ikke mindst at sikkerheden opretholdes, også når der er travlt.

– Som Jeanette også fortæller med sin historie, så er der nogle gange en tendens til, at man tilsidesætter de basale sikkerhedsforanstaltninger, når man har travlt, og måske tænker, jamen jeg kan da sagtens gå alene, selvom vi bør være to. Men man bør aldrig negligere de konsekvenser, det kan få for den enkelte, der udsættes for vold i arbejdet. Så sikkerheden skal altid vægtes højt, også når det går godt. ×

Sådan støtter du borgerne i den digitale verden

Smartphones, internet og tablets. Borgere med støttebehov, der gerne vil kommunikere, shoppe og date online, kan have brug for støtte. Socialpædagogerne har sammen med LEV udformet en række gode råd til, hvordan du som socialpædagog bedst hjælper dem, der er lidt usikre på nettet

STØTTE TIL, hvordan man benytter de forskellige digitale tilbud, er altafgørende – især for personer med et udviklingshandicap, da det giver dem mulighed for at få nye venner og vedligeholde gamle venskaber, som de ikke selv har mulighed for at dyrke i ‘den virkelige verden’. Her er nogle gode tips til både borgere, der gerne vil forsøge sig på nettet – og til dig som socialpædagog, der gerne vil støtte.

1. Gentagelse

Det tager tid at mestre nye færdigheder. Ligesom socialpædagoger jævnligt følger op på, om vasketøjet bliver vasket, eller borgeren husker badet, så skal vi huske det digitale liv. Er din iPad opdateret? Er der nogen mails fra afsendere, du ikke kender? Har du haft nogen oplevelser på nettet, du gerne vil snakke om?

2. Øvelse gør mester

Vi lærer alle af vores fejl, og der skal være plads til at blive klogere. Som støtteperson skal du ikke være overbeskyttende, men selvfølgelig skal du holde øje med, at borgeren ikke bliver snydt, udnyttet eller sat i stor gæld osv.

3. Bliv klogere

Træn eventuelt brugen af webshops sammen med borgeren i appen ‘DigiSafe’. I kan også hente appen ‘Mit Digitale Selvforvar’, der løbende kommer med advarsler på digitale farer såsom falske konkurrencer eller forsøg på phishing mails fra nogle, der prøver at ligne officielle myndigheder. Du kan også læse mere om nethandel hos Forbrugerrådet TÆNK.

4. Snak om oplevelser på nettet

Stil gerne spørgsmål – er der fx sket noget på nettet eller i telefonen med en telefonsælger, som borgeren er usikker på?

5. Når skaden er sket

Har en borger været udsat for svindel eller er blevet narret på nettet, kan I finde hjælp i Forbrugerrådets gratis app ‘Mit Digitale Selvforvar’.

Hvad må en socialpædagog hjælpe med på nettet?

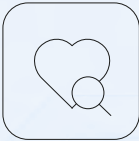
Facebook

Du må gerne hjælpe en borger med at benytte Facebook. Det er en god idé, at du taler med vedkommende og eventuelle pårørende, inden I går i gang. Ligesom du hjælper med, hvordan man taler til folk i den virkelige verden, er det også vigtigt, at du hjælper på Facebook. Du må gerne hjælpe borgeren med opsætninger og kodeord på Facebook.

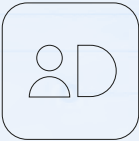
Internetshopping

Du må gerne hjælpe med at betale for en vare i en webshop. Men skal der bruges kode til fx MobilePay eller NemID/MitID, skal borgeren selv kunne sine koder, og du må ikke se dem. Det gælder også ved opsætning af fx fingeraftryksgenkendelse. Til køb i App Store eller Google Play kan der med fordel benyttes gavekort frem for at tilknytte et betalingskort, så der er styr på, hvor mange penge der bliver brugt.

Onlinedating

Du må gerne hjælpe en borger med at benytte datingsider. Det er en god idé, at du taler med borgeren og eventuelle pårørende om dating, inden I går i gang. Ligesom du gerne hjælper med, hvordan man taler til folk i den virkelige verden, er det også vigtigt, at du hjælper med adfærd på datingsider. Du må gerne hjælpe borgeren med opsætninger og kodeord på datingsider.

NemID/MitID

Du må gerne hjælpe med at ‘parre’ tallene fra et NemID-nøglekort, og du må godt hjælpe med MitID-appen – men du må ikke hjælpe med brugernavn og kodeord. Du må ikke kende koden på andres NemID/MitID. Kan borgeren ikke selv huske en kode til NemID/MitID, skal borgeren ikke have NemID/MitID og skal fritages for Digital Post og Digital Selvbetjening. Tal med Borgerservice om alternativerne. Træn eventuelt brugen af MitID på demo.borger.dk.

Kreditkort

Du må gerne hjælpe med at benytte et betalingskort til køb på nettet. Du må ikke kende koden på andres kredit- og betalingskort. Kan borgeren ikke selv huske en pinkode til et betalings- eller hævekort, skal borgeren ikke have et sådant. Tal med banken om alternativerne. Kan borgeren håndtere et betalingskort, så overvej, om MobilePay kunne være en idé, da det gør nethandel væsentligt lettere.k

E-mail

Du må gerne hjælpe med adgang og kodeord til e-mail.

Få mere inspiration i pjecen ‘På nettet’, som du finder på sl.dk/om-os/udgivelser

Nye tider for autismen

Diagnosekriterierne for autisme er blevet ændret. Væk er underdiagnoser som infantil autist og Aspergers – i stedet skal individet placeres på et spektrum. Og idéen om en særlig 'autismepædagogik' erstattes af individuelt tilrettelagt socialpædagogik. **Et humanistisk paradigmeskifte, lyder det fra eksperter**

TEKST
MARIE
SANDAHN
///
FOTO
SOLVEIG
AGERBAK

Det har været længe undervejs. Og i nogle pædagogiske miljøer er det slet ikke nogen nyhed, men noget, man har arbejdet ud fra i årevis.

Nu er det officielt. Autisme-diagnosen er ændret i WHO's nyeste diagnosemanual, ICD-11, som er den internationale katalogisering af sygdomme. Og selvom ændringerne på papiret kan se små ud, er

det udtryk for et kæmpe skifte i forståelsen af udviklingsforstyrrelsen autisme, mener flere eksperter.

En af dem er Nadjia Tamechmecht, som er uddannet socialpædagog, arbejder som konsulent hos Center for Mentalisering og forsker i kognitiv adfærdsterapi ved Oxford Universitet. Hun betegner de ændrede formuleringer som et humanistisk paradigmeskifte, for

Sagen kort

Efter snart 30 år er autisme-diagnosen blevet ændret i WHO's diagnosemanual, så den afspejler den nyeste viden om udviklingsforstyrrelsen. Og selvom ændringerne på papiret kan se små ud, er det et udtryk for et markant skift i forståelsen af autisme.

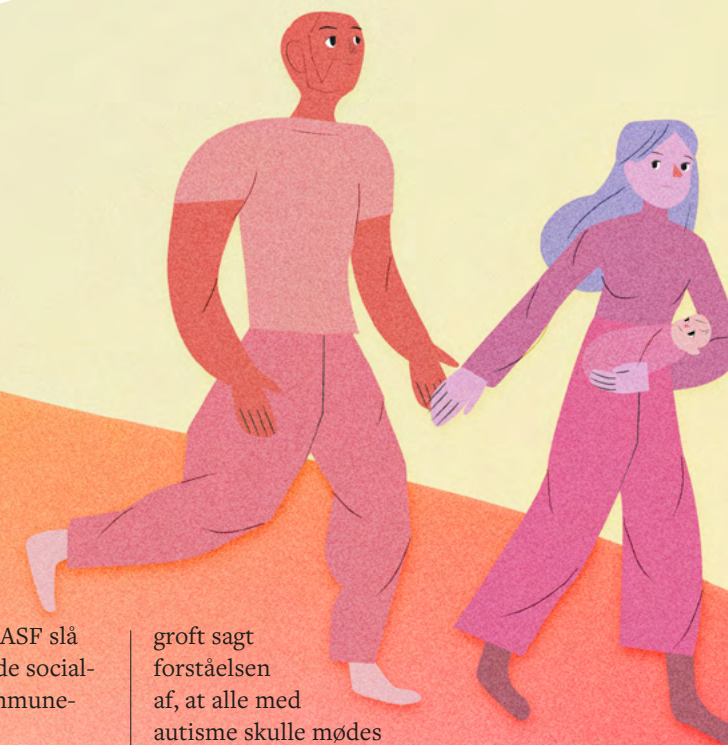
I dag har man således kun én autismedeforstyrrelse – ASF – og den nye diagnose betyder, at man skal tage udgangspunkt i det enkelte menneske med de ressourcer og vanskeligheder, der optræder.

I temaet her kan du læse mere om, hvad den nye diagnose betyder i praksis for fagfolk, der arbejder med mennesker med autisme.

Med de nye diagnosekriterier beskriver man i højere grad det enkelte menneske med de ressourcer og vanskeligheder, som optræder.

— **Nadjia Tamechmecht**, socialpædagog og konsulent hos Center for Mentalisering

groft sagt forståelsen af, at alle med autisme skulle mødes med piktogrammer, siger hun.

Ikke to er ens

I den nye diagnosemanual beskrives autismen som et spektrum. Ikke to er ens, men de har alligevel en hel del til fælles. Og

til forskel fra tidligere har man autisme i enten let, moderat eller svær grad – afhængigt af hvordan den enkeltes udfordringer kommer til udtryk.

Væk er altså underdiagnoser som fx atypisk autisme, Aspergers syndrom og infantil autisme. Nu har man en autismspektrumforstyrrelse. Eller bare ASF i daglig tale.

– Tag de gamle underkategorier infantil autisme og atypisk autisme. Hvad er forskellen på de to diagnoser? Tidspunktet de blev stillet. Altså hvornår systemet og fx pædagoger eller lærere blev opmærksomme på en afvigende adfærd, som så førte til en diagnose. Med de nye diagnosekriterier beskriver man i højere grad det enkelte menneske med de ressourcer og vanskeligheder, som optræder, forklarer Nadja Tamechmecht.

Den vurdering er professor og forskningsleder i børne- og ungdomspsykiatri på SDU Niels Bilenberg enig i:

Hvad er ASF?

Autisme er en medfødt udviklingsforstyrrelse, som påvirker opfattelsen af omgivelserne og måden, man interagerer med andre på. Autisme er en anderledes måde at sanse, forstå og navigere i verden på, som har stor betydning i sociale sammenhænge og i kommunikation med andre mennesker. Autisme betegnes som 'gennemgribende', det betyder, at alt, hvad man siger, tænker og gør, er berørt af autismen. 3 pct. af drenge og 1 pct. af piger bliver diagnosticeret med autisme.

Der har været en tendens til tidligere at tænke, at autismediagnosen forklarede alt. Men der er mange mennesker med autisme, der lider af fx angst eller OCD.

— Niels Bilenberg, professor og forskningsleder i børne- og ungdomspsykiatri på SDU

– Den nye diagnose er udtryk for, at vi har en helt anden viden i dag og ikke ser det som separate diagnoser, men et spektrum, hvor der kan være grader af autisme. Desuden er der flere 'specifiers' som fx verbalt sprog eller mental retardering, som også er med til at give et helt billede af den enkelte, siger han og fortsætter:

– Samtidig bliver der gjort mere ud af komorbiditetet (at man har flere psykiatriske diagnoser, red.). Der har været en tendens til tidligere at tænke, at autismediagnosen forklarede alt. Men der er mange mennesker med autisme, der lider af fx angst eller OCD. Og med diagnosekriterierne lægges der op til, at man skal gøre sig umage

med at beskrive kernediagnosen, men også de diagnoser ved siden af.

Den autistiske ensomhed
Længe inden der var noget, der hed diagnosemanualer, nemlig i 1940'erne på et børnehjem i Østrig, havde psykiateren Hans Asperger observeret nogle særtræk ved en gruppe børn. Det samme gjorde den

amerikanske psykiater Leo Kanner på den anden side af Atlanten.

Begge beskrev første gang autisme som en diagnose efter at have undersøgt børn, der havde så særlige kommunikative og sociale vanskeligheder med stereotyp eller rituel væremåde, at de var svært handicappede.

Børnenes særinteresser og usædvanlige viden og talenter blev beskrevet som noget gådefuldt og forvirrende – og både de to psykiatere og mange før dem var i tvivl om, hvorvidt det var en psykotisk tilstand. Børnene led af 'autistisk ensomhed' og levede ofte tilbagetruket

fra omverdenen, og det kunne opfattes, som om de ikke havde brug for eller lyst til kontakt med andre. En opfattelse, der senere er blevet manet i jorden.

På samme måde var det en længe udbredt myte, at autismen skulle være forældrenes skyld – de såkaldte 'køleskabsforældre' – der skulle have været så kølige i kontakten med barnet, at det sociale ikke var blevet udviklet. Den myte er der også blevet rammet en tyk pæl igennem i de senere års forskning.

I dag ved vi stadig ikke helt, hvad autisme skyldes. Men vi ved, at der

ikke er en entydig forklaring. Nyere forskning tyder ifølge Socialstyrelsen på, at der er tale om en forstyrrelse i hjernen, der optræder i samspil med faktorer i personens miljø. Den neurologiske forstyrrelse kan være forårsaget af flere forhold: genetiske dispositioner, forstyrrelser under graviditeten eller fødslen eller en tidlig hjerneinfektion.

En verden uden gråzoner
Men hvad ved vi så om mennesker med ASF? Og hvad kan man bruge et så bredt spektrum til, når det spænder lige fra mennesker »»

LA2 certificerings-uddannelse

- Som certificeret LA2 instruktør bliver du:**
- Hjemmevant i metoden LA2 – både anvendelsen og teorierne bag
 - I stand til både at undervise og rådgive i LA2
 - Introduceret til centrale greb og overvejelser vedr. implementering
 - En del af et netværk af certificerede LA2 instruktører med adgang til ekstra materiale og faglige netværksdage

- Varighed**
- 2 moduler af hver 5 dages varighed
 - Individuel vejledning og eksamen efter hvert modul

Odense Hold 11 starter uge 44 i 2022	Odense Hold 12 starter uge 10 i 2023
--	--

Målgruppe • Fagprofessionelle og ledere der samarbejder med mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger.• Mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger.	Målgruppe • Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med udviklingshæmning.

LA2 – en metode til fremme af trivsel og nedbringelse af voldsomme episoder
LA2 er udviklet til at inddrage borgerens perspektiv i samarbejdet med de fagprofessionelle i forhold til at fremme trivsel i dagligdagen og forebygge voldsomme episoder. Først og fremmest er LA2 et samtale- og refleksionsredskab, som har fokus på at forstå borgerens indefra perspektiv sammen med borgerne dvs. hvordan borgeren oplever egen trivsel, ressourcer, netværk, mestringsstrategier og belastninger. Dernæst er LA2 en metode til at støtte de fagprofessionelle i at beskrive deres fælles faglige tilgang i forhold til borgerne – på baggrund af borgernes indefra perspektiv. LA2 er inspireret af den oprindelige Low Arousal tilgang og af recovery tilgangen.

Yderligere information samt mulighed for tilmelding findes på www.sopra.dk

med både karrierer, kærester og børn til mennesker med meget lidt eller intet verbalt sprog, mental retardering og fysiske handicap? Hvad har disse mennesker til fælles?

Her er nøglen til at forstå ASF i samspil med både komorbiditet og mental retardering – altså at et menneske kan have flere psykiske og udviklingsmæssige vanskeligheder, der ofte påvirker hinanden – forklarer Nadja Tamechmecht.

– Ud over eller samtidig med at en person har autisme og derved udviser afvigende adfærd inden for bestemte udviklingsområder, kan personen være mentalt retarderet og altså have en generelt langsommere udvikling. En per-

de gråzoner, I andre har. Jeg plejer at sige det sådan her: Jeg går tit glip af det, I andre ser. I andre går glip af det, jeg ser, siger hun.

Vi er anderledes tænkende

Men hvem bestemmer egentlig, hvad der er 'det normale' at se? lyder spørgsmålet også fra Nadja Tamechmecht og mange flere mennesker med ASF, der er fortalere for det, der kaldes 'neurodiversitet'. Det betyder, at fx ASF ikke skal betragtes som et handicap, men som en anden måde at være i og opfatte verden på end de såkaldte 'neurotypiske'. Altså en ressource-tankegang, hvor ASF er en anden måde at have en hjerne på.

For de perspektiver kan der komme meget godt fra, lyder argumenterne.

– Vi er anderledes tænkende inden for tænkning, som Nadja Tamechmecht udtrykker det.

Men begrebet 'neurodiversitet' er omdiskuteret, mener professor Niels Bilenberg.

– Argumenterne kommer ofte fra en lille eksklusiv gruppe, der er velformuleret, har gennemført uddannelse og har job. Og de repræsenterer ikke den gruppe, som har det allersværest. Det er dejligt for dem, at de har fundet vejen med deres autisme. Men der er et stort flertal, der i den grad vil blive smidt ud med badevandet, hvis deres behov bliver defineret af de bedre fungerende. Man får jo kun en diagnose, hvis man lider under sine symptomer, siger han og medgiver, at det er en svær diskussion med mange nuancer:

– Vi skal ikke sidde i psykiatrien og være paternalistiske og sige, vi har facit, og afgøre, hvad normalitet er. For så er psykiatrien på

vej et sted hen, hvor vi ikke skal være igen.

Fra skrig til svømning

Rikke Stibolt er en af de mange socialpædagoger, som arbejder med mennesker med autisme. Hun er ansat på Lindegården, der ud over at være bofællesskaber, bostøtte og STU også har et beskæftigelses- og aktivitetstilbud. Her modtager hun og hendes kolleger hver dag en lille gruppe borgere med bevægelseshandicap, mental retardering og autisme.

Det er bl.a. i kontakten, at Rikke Stibolt mærker, hvordan autismen træder frem hos de borgere, der ellers har mange udfordringer til fælles med resten af borgergruppen.

– De har behov for kontakt, præcis som de andre borgere. Det er en gammel tese, at de ikke bryder sig om kontakt, som muligvis er opstået, fordi de kan have svært ved at tage kontakten, og fordi kontakten kan være for voldsom for dem. Der er ofte nogle sensoriske udfordringer, og så går behovet for meget stor forudsigelighed også igen. Men en struktureret hverdag, det er der jo mange, der har behov for. Så helt grundlæggende handler det stadig om at se det enkelte menneske, siger hun.

Ord på adfærd og behov

Tidligere i sit arbejdsliv er Rikke Stibolt stødt på tanken om en 'autismepædagogik', som groft sagt handlede om at bruge piktogrammer til at skabe struktur. Men det er out-dated, mener hun. Det handler om at skabe relationelle rammer på lige fod med de fysiske rammer.

Hun fortæller om et forløb, hvor hun og kollegerne for nogle år siden fik en borger med lavt >>>

To – ikke tre diagnosekriterier

Diagnosekriterierne er næsten ens – med en lille ændring, så der nu kun er to kriterier mod tidligere tre. 'Vanskeligheder med social interaktion' og 'vanskeligheder med social kommunikation' er slået sammen til ét kriterium: 'vanskeligheder med interaktion og social kommunikation'. Det andet kriterium er 'begrænsede interesser og repetitiv adfærd'.

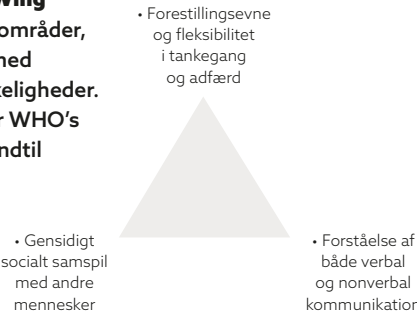
Den amerikanske psykiater Lorna Wings klassiske 'autisme-triade' fra 1981, der beskriver de tre områder, hvor vanskelighederne viser sig, har altså fået to ben i stedet for tre.

WINGS AUTISME-TRIADEN

AUTISMESPEKTRUM

Den amerikanske psykiater Lorna Wing beskrev i 1981 de områder, hvor mennesker med autisme har vanskeligheder. Den forståelse har WHO's diagnosemanual indtil nu afspejlet.

De nye diagnosekriterier er opdateret i tråd med den viden om autisme, vi har fået i de sidste knap 30 år. Nu ved vi, at der ikke findes typer af autisme, men at autismen skal ses som et spektrum.

- Begrænsede interesser og repetitiv adfærd
- Vanskeligheder med interaktion og social kommunikation

Jeg oplever min autisme ved, at jeg mangler den kontekst eller de gråzoner, I andre har.

— **Nadja Tamechmecht**, socialpædagog og konsulent hos Center for Mentalisering

son, der både har autisme og mental retardering, oplever derfor en afvigende udvikling, samtidig med at personen har en langsommere udvikling, forklarer hun.

Men det fælles er altså det afvigende inden for både kognition og meget tydeligt: det sociale. Og det kan Nadja Tamechmecht komme med en rammende beskrivelse af. For hun er selv diagnosticeret med ASF.

– Jeg oplever min autisme ved, at jeg mangler den kontekst eller

kognitivt funktionsniveau, et mindre verbalt sprog og ASF. Borgeren var dybt frustreret. Og det blev de ansatte også snart.

– Hver gang hun mødte modstand, og hver gang vi ikke forstod hende, så skreg hun. Det betød, at hun skreg store dele af dagen. Vi måtte anskaffe høreværn. Vi anede ikke, hvad vi skulle gøre, fortæller hun.

En kollega foreslog, at de prøvede et Marte Meo-forløb (en videobaseret metode, der fokuserer konkret på, hvordan man opnår et positivt støttende samspil mel-

lem mennesker, red.). De aftalte, at socialpædagogerne altid skulle vente, se og så følge borgeren – og sætte få, men relevante ord på hendes adfærd og behov.

Efter et par måneder begyndte borgerens skrig at stilne af. Og de fandt også ud af, at det gjorde borgeren roligere, hvis hun fik en gulerod at tygge på, når hun var frustreret – at stimulere kæben beroliger nervesystemet.

– Det virker stadig. Hun kan bruge sine signalord, hun har lært flere ord, og vigtigst så har hun nu overskud til at vente og gentage ordet eller prøve et andet, hvis vi ikke forstår hende. Hun kender os og stoler på, at vi nok skal finde ud af, hvad hun vil kommunikere. Smilet er kommet frem. Og hun går til svømning hver torsdag, siger Rikke Stibolt.

Væk fra autismepædagogik

Tanken om et autismespektrum er altså udtryk for, at hvert enkelt menneske med ASF har en unik placering på spektret. Og det aflyser idéen om en særlig 'autismepædagogik', der passer til alle. Især fordi eventuelle psykiske lidelser og andre udviklingsforstyrrelser er væsentlige, når man som socialpædagog skal prøve at forstå og støtte det hele menneske.

Når det er sagt, er der jo mange mennesker, der profiterer af fx genkendelige strukturer – men det er ikke one size fits all, forklarer Nadja Tamechmecht. Hun anbefaler i stedet socialpædagoger at gribe til relationsarbejdet, hvor det ofte vil være en god strategi at støtte jeget hos den enkelte med metoder som fx kontaktarbejde, spejling og mentalisering.

– Et stærkt 'jeg' eller en følelse af egen identitet betyder, at en

person kan mærke, forstå og være med sine egne følelser, mentale tilstande og behov. Mennesker med ASF, der bor på fx et botilbud, er omgivet af og i kontakt med mange forskellige fagprofessionelle dagligt, forklarer hun og fortsætter:

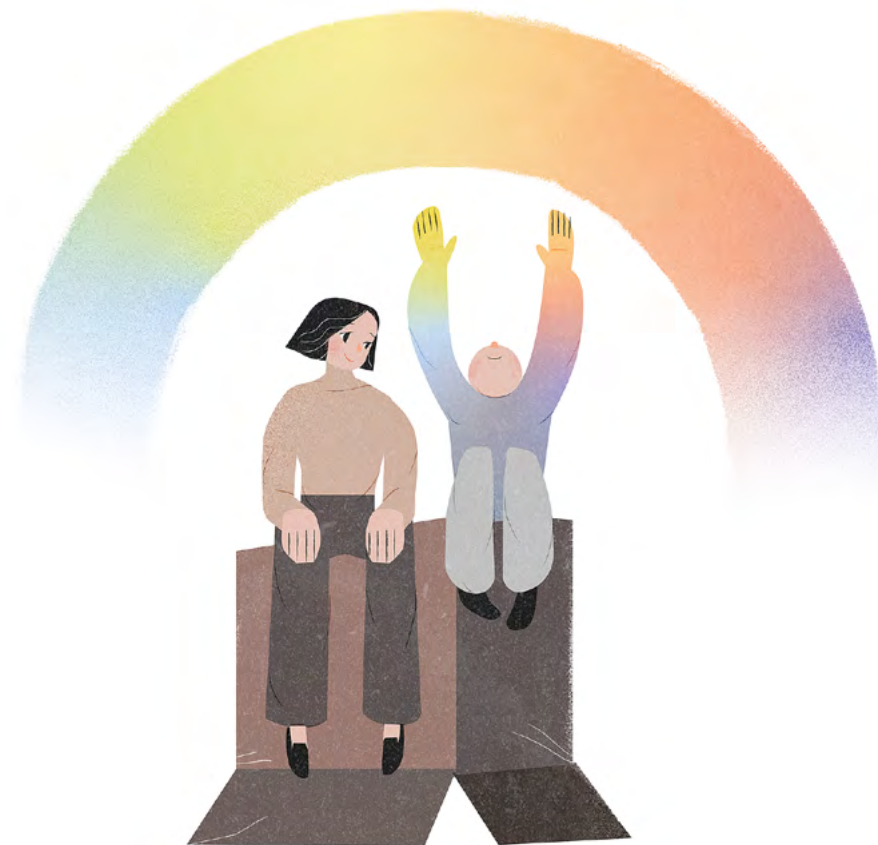
– Det kan give et fragmenteret 'jeg' eller en fragmenteret identitetsfølelse, hvis borgeren kun spejler sig i personalet og ikke får opbygget sit eget jeg. Derfor bør fagprofessionelle støtte jeget hos borgeren ved bevidst og systematisk at hjælpe med at skille beboerens følelser, mentale tilstande og behov fra deres egne følelser, mentale tilstande og behov.

Tid til relationsarbejde

Netop bevægelsen fra piktogrammer til en mere individualiseret tilgang med fokus på relationen har socialpædagog Iben Seier Hass selv oplevet. Siden hun i 2010 blev færdig med sin uddannelse, har hun arbejdet med mennesker med ASF på forskellige typer af sociale tilbud. I dag ser hun mere komplicerede sygdomsbilleder, hvor fx OCD eller angst også spiller ind på de børn og unge, hun møder på Basen – en behandlingsskole for normalt begavede børn og unge med ASF, angst, OCD osv., der ofte fører til selvskadende adfærd og skolevægring.

Hun fortæller, hvordan det i hendes arbejde er vigtigt at skelne mellem de unges forskellige problematikker, og hvornår hun arbejder med hvad. Men også, hvordan det vigtigste af alt er relationen:

– Jeg leder efter sprækkerne til at komme ind med min relationskompetence, om det så er gennem skolearbejde, Uno eller en hundehvalp. De børn har svært ved at lukke op og stole på andre, fordi de har oplevet så mange nederlag, siger Iben Seier Hass.

Vi skal tage os tiden. Mange neurotypiske hjerner har tendens til at ville frem hele tiden; hvornår sker der noget nyt? Men vi skal turde sige ja og blive hos dem.

— Iben Seier Hass, socialpædagog

Hun oplever, at eleverne har overkompenseret for deres lidelser igennem så lang tid, at de ofte er enormt stressede, når hun møder dem.

– Så første opgave er at give dem ro. Endelig ikke presse dem, men turde være i den ro i lang tid faktisk. Når de bliver nysgerrige og sultne på mere, så kan vi udvikle relationen og udvide grundlaget. Og det er mere komplekst end at lave et struktureret skema, forklarer hun.

Fremstår dovne og uopdragne

Iben Seier Hass mødte for noget tid siden en dreng med angst, socialangst og ASF. Han havde gået på mange skoler og specialskoler, hvor der var forsøgt med, hvad hun beskriver som en 'skarp struktur, som han havde slået sig på' – og som nu havde ført til lang tids skolevægring.

På det tidspunkt kunne han klare at komme på Basen i 15 minutter to gange om ugen. Iben

Seier Hass forsøgte at komme ind på livet af drengen ved at gå med på hans interesser, og hun observerede flere tegn på ADHD hos ham. Drengen blev udredt for netop ADHD, og medicinen blev skiftet.

Langsomt begyndte en forandring at ske, fortæller Iben Seier Hass. Fra kun at kunne klare at være i solum i korte tidsrum begyndte drengen at kunne deltage i en klasse med flere elever og forskellige lærere i fire dage om ugen.

– Det er jo en kæmpe positiv forandring i hans liv – og for familien ikke mindst. De her børn og unge fremstår nogle gange som dovne og uopdragne, der snyder forældrene til at blive hjemme. Men man skal forstå, hvor presede de er, siger hun.

Ifølge Iben Seier Hass er de nye diagnosekriterier med individet i fokus helt i tråd med hendes oplevelser i praksis.

– Vi skal tage os tiden. Mange neurotypiske hjerner har tendens

til at ville frem hele tiden; hvornår sker der noget nyt? Men vi skal turde sige ja og blive hos dem. Fx spille Mario Kart et kvarter hver dag i et halvt år. Mange tror, at mennesker med ASF bare gerne vil være alene. Men min oplevelse er, at de rigtig gerne vil være sociale, og at de kan få lige så meget ud af at være en del af et fællesskab som alle andre. De har bare brug for støtte, siger hun. ×

Sundhedsdatastyrelsen oplyser, at de nye diagnosekoder findes og anvendes i de faglige miljøer, men at den tekniske implementering i alle datasystemer, statistik osv. tager længere tid og forventes fuldt indfaset i 2026.

Faglig inspiration

Vi har samlet relevant viden og værktøjer til det socialpædagogiske arbejde med mennesker med autisme på sl.dk/fagligtfokus/autisme

Står du i et fagligt dilemma,
så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

ja!

TEKST
MALENE DREYER

///
FOTO
SØREN KJELDGAARD

» SKAL PERSONALE- KONTORET NEDLÆGGES?

Nogle steder nedlægges personalekontoret for at nedbryde barriererne mellem ansatte og borgere. Men er det en god idé eller ej? Socialpædagogerne **Mai-Britt Denning** og **Mie Findsen Vestergaard Pedersen** har hvert sit synspunkt

Mie Findsen Vestergaard Pedersen, socialpædagog på Østergården, Center for Socialpsykiatri, Slagelse

Vi nedlagde personalekontoret, da to afdelinger skulle lægges sammen, og det giver supergod mening. Nu har vi et mobilt kontor i form af en bærbar under armen, som vi har med, når vi fx udfylder dokumentation sammen med borgeren.

Det foregår i det åbne eller i borgerens egen bolig. Baggrunden var bl.a., at vi ville gøre op med en kultur, hvor vi holdt møder uden borgerne, for de bekymrede sig meget om, hvad der skete på den anden side af døren: 'Snakker de nu om

mig?'; 'Hvad siger de om mig?'. Så nedlæggelsen af personalekontoret har været en kulturændring, hvor alle er gået med på præmissen: Vi snakker ikke om borgerne, uden at de er med. Det fungerer megagodt. Vi har stadig mulighed for at gå

fra eller sætte os i et rum, hvis vi har behov for at tale sammen. Borgerne ved, hvor vi er, og accepterer, når vi har brug for at koncentrere os. Det har givet en anden ro i huset.

PERSONALEKONTOR
NEDLAGT

- Ingen snak om borgerne, uden at de er med
- Giver større åbenhed

PERSONALEKONTOR
BEVARET

- Vigtigt med et fortroligt rum
- Nødvendigt for at drøfte faglige mellemregninger

Mai-Britt Denning, socialpædagog i socialpsykiatrien

Jeg arbejdede tidligere på et bosted uden personalekontor, og det fungerede virkelig dårligt. Det går ud over den faglige kvalitet, hvis man ikke har et sted at gå hen og drøfte de faglige mellemregninger. Man kan fx have noget vigtig

information om en sårbar borger, som man skal give videre til næste vagtlag, hvor man har brug for at kunne snakke i faglige termer, som borgerne ikke nødvendigvis skal eller kan forholde sig til. På den måde kan det også gå ud

over borgerne, hvis den faglige kvalitet daler, fordi man ikke har et fortroligt rum med medarbejderne imellem. Jeg arbejder altid med borgeren i centrum, men der er så mange mellemstationer i det arbejde, vi udfører i forhold til borgerne, at vi har

brug for et sparringsrum, hvor vi taler om borgerne for deres bedste. Men et kontor skal selvfølgelig ikke bruges til at fjerne sig fra borgerne. Det kræver selvdisciplin, men det må man så tage ansvar for.

nej!

Yoga og boksning giver et boost til selvværdet

På det socialpsykiatriske bosted **Kærvang** i Nykøbing Mors har man ansat en fysioterapeut, som hver dag træner med beboerne. Ifølge bostedets socialpædagoger er det mærkbart, at beboerne bliver gladere og får et bedre selvværd, når de dyrker yoga, styrketræning eller boksning

TEKST
HENRIK JENSEN
///
FOTO
MICHAEL BO RASMUSSEN

Yogahold

Fysioterapeut Nikolaj Nielsen (bagerst) blev ansat på Bostedet Kærvang for omkring et år siden for at motivere og hjælpe beboerne til at dyrke mere motion. Målet var, at 30 pct. af beboerne skulle dyrke motion mindst to gange om ugen. Det mål er for længst nået – ikke mindst pga. Brian, som er fast deltager på yogaholdet om tirsdagen og går til individuel boksetræning hver torsdag.

Selvværd

Idéen med den systematiske træning på Bostedet Kærvang er, at beboerne både får det fysisk bedre og får styrket deres selvværd. Og erfaringerne er positive, fortæller socialpædagog Pia Røpke (tv.): – Beboernes første reaktion på noget nyt er ofte, at det kan de ikke klare. Men i træningslokalet finder de ud af, at de faktisk kan meget mere, end de tror, og det gør dem motiverede til at prøve andre ting. På den måde smitter træningen af på vores socialpædagogiske arbejde.

Motivation

Søren vil gerne begynde at ride, men han har fået at vide, at han er for tung til at sidde på hesten. Det har dog ikke slået ham ud. Tværtimod er det nu en del af motivationen med at træne, at han gerne vil tabe sig. – Søren giver den virkelig gas, når han er til træning, og jeg tror på, at det nok skal lykkes ham at komme til at ride, siger fysioterapeut Nikolaj Nielsen.

Finmotorik

Beboerne på Kærvang lider af skizofreni, depression, personlighedsforstyrrelser og andre psykiske sygdomme. Søren er 51 år og har ud over sine psykiske lidelser også sklerose. Han er meget udfordret på sin balance, koordination og timing, og træningen fokuserer derfor på at styrke hans finmotorik og koordinationsevne. – Mit immunforsvar æder mig op indefra. Det er ikke sjovt, for det skulle jo passe på mig, siger Søren.

Små succeser

Søren træner med fysioterapeuten tre gange om ugen, og det har en stor effekt på hans livskvalitet, fortæller socialpædagog Pia Røpke. – Søren har virkelig gavn af træningen. Hans balanceevne er blevet bedre, og han kan nu gå selv med blot én hånd på sin rollator. Desuden er det tydeligt, at han får mere selvværd, i takt med at han oplever en masse små succeser i træningslokalet, siger hun.

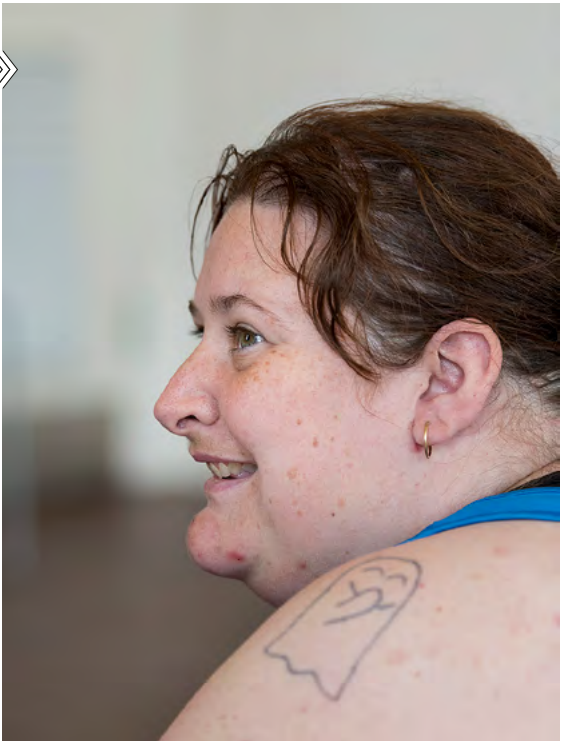
Samarbejde

Det er vigtigt med et godt samarbejde mellem fysioterapeuten og socialpædagerne på Kærvang. – Brian kan godt glemme, at han skal til træning. Som de øvrige beboere har han et stort behov for forudsigelighed i sin hverdag, og derfor gør vi meget ud af at forberede ham og motivere ham til at være klar, når Nikolaj kommer for at hente ham, siger socialpædagog Kirsten Hundahl (tv.).

»»

Spøgelser

Når Kristina er i træningstøj, kan man se, at hun har et sødt spøgelse tato-veret på sin skulder. – Jeg er jo skizo-fren, og jeg kan blive meget bange for spøgelser, selvom jeg godt ved, at de ikke findes. Derfor har jeg fået la-vet mit eget spøgelse på armen, som passer på mig, når det hele bliver for meget. Det er min veninde, der har tegnet tatoveringen, og den betyder meget for mig, siger Kristina.

»»

Smidighedsøvelser

Kristina plejer både at bokse og lave styrketræning flere gange om ugen, men desværre har en diskusprolaps sat et midlertidigt stop for den hårde fysiske træning. I stedet laver hun nu liggende smidighedsøvelser på måtten sammen med Kærvangs fysioterapeut. – Det er godt at lave motion med Nikolaj. Min ryg bliver bedre, og jeg får mere energi og bliver gladere, de dage hvor jeg træner, siger Kristina.

Bostedet Kærvang

Kærvang er et socialpsykiatrisk tilbud til voksne mennesker med svære psykiske lidelser. Bostedet, der hører under Region Nordjylland, har to afdelinger, som begge ligger i Nykøbing Mors.

Der bor i alt 45 beboere på Bostedet Kærvang. Beboerne er mellem 30 og 90 år og lider af skizofreni, mani-depressiv psykose, person-lighedsforstyrrelser og svære de-menssygdomme. **Beboerne bliver visiteret til Kærvang fra kommu-ner over hele landet.**

Bostedet Kærvang er bl.a. kendt for at arbejde målrettet med at **reducere beboernes behov for psyko-farmaka** og i stedet satse på nærvær og 100 pct. opmærksom-hed og høj faglighed.

I godt et år har der været ekstra fokus på motion **som et redskab til at styrke beboernes selvværd** – og give dem en sundere hverdag. Beboerne kan derfor dyrke både yoga, boksning, løb, cykling, morgengymnastik og andre idrætsaktiviteter.

Boksetræning

Venstre, højre og hug. Venstre, højre og uppercut. Fysiotera-peut Nikolaj Nielsen råber til Brian, hvordan slagene skal falde, mens han forsøger at overdøve Rolling Stones, Bri-ans yndlingsband, i højttaleren. Boksetræning er intens og sjov og styrker både timing og koordination. Det er ikke til at se, at Brian lider af angst og er bange for at falde, når han bevæger sig selvsikkert rundt med boksehandsker på.

Livsglæde

Brian bliver nemt svimmel, og han har problemer med at styre sit venstre ben. – Men jeg kan godt mærke, at jeg bliver gladere og får det bedre, når jeg træner med Nikolaj, siger Brian.

KONTAKT

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND
sl.dk
Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk,
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam
Ved spørgsmål om medlemskab,
kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadeteam
Er du kommet til skade på jobbet?
sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning
Gratis rådgivning om job og karriere
for forbundets medlemmer hver
mandag 14-17. Tlf. 7248 6060

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE
Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13.

FORRETNINGSUDVALGET
Forbundsformand
Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

1. forbundsnæstformand
Marie Sonne
Tlf. 2210 1728

2. forbundsnæstformand
Verne Pedersen
Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer
Michael Madsen
Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT
Pressechef
Lise Møller Aarup
laa@sl.dk / mobil: 2423 5150

Enhedsleder for Kommunikation
Merete Høgh Jeppesen
mhn@sl.dk / mobil: 6165 0977

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING
p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag
og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN
pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20,
fredag 9-15.

INDKALDELSER

Indkaldelse til kredsgeneralforsamling 2022

BORNHOLM

Onsdag 28. september kl. 17.00
Aakirkeby Hallerne, Grønningen 3, Aakirkeby
Tilmeldingsfrist 20. september

LILLEBÆLT

Tirsdag 27. september kl. 16-21.30
Socialpædagogerne Lillebælt, Danmarksgade 16, Odense
Tilmeldingsfrist 20. september

MIDT- OG VESTJYLLAND

Mandag 19. september kl. 15.30-21.30
Hotel Eyde, Mindegade 1, Herning
Tilmeldingsfrist 12. september

MIDTSJÆLLAND

Tirsdag 27. september kl. 16-21
Socialpædagogerne Midtsjælland, Jættevej 50, 1. tv., Ringsted
Tilmeldingsfrist 20. september

NORDJYLLAND

Torsdag 22. september kl. 15.30-21
Vejgaardhallen, Aalborg
Tilmelding via nordjylland.sl.dk

NORDSJÆLLAND

Onsdag 21. september kl. 15-20
Pharmakon, Milnersvej 42, Hillerød
Tilmeldingsfrist 15. september

STORSTRØM

Torsdag 29. september kl. 15.30-21.30
Kikkø Lindholmcentret, Vendsysselvej 9, Nykøbing F
Tilmeldingsfrist 22. september

STORKØBENHAVN

Torsdag 22. september kl. 15-20.30
Herlev Medborgerhus, Herlev
Tilmelding via storkoebenhavn.sl.dk

SYDJYLLAND

Onsdag 28. september kl. 15.30
Musikhuset, Esbjerg
Tilmeldingsfrist 21. september

ØSTJYLLAND

Mandag 26. september kl. 17.30-22
Centralværkstedet, Værkmestergade 9, Aarhus C
Tilmeldingsfrist 26. august

Lokale generalforsamlinger i SL-A

I flere kredse afholdes der også lokale generalforsamlinger i a-kassen – nogle steder i forlængelse af den generelle kredsgeneralforsamling, andre steder på en anden dato. **Så tjek din kreds’ hjemmeside for at se, hvornår a-kassens generalforsamling afholdes lokalt.**

KALENDER

LILLEBÆLT

Medlemsmøde for plejefamilie-konsulenter
Tirsdag 23. august kl. 16-18
Danmarksgade 16, Odense
Tilmeld dig via mail: lillebaelt@sl.dk eller på lillebaelt.sl.dk

Plejefamilie-café
Mandag 29. august kl. 10-15
Socialpædagogerne Lillebælt
Tilmeld dig via mail: lillebaelt@sl.dk

Plejefamiliernes dag
Torsdag 1. september kl. 9.30-14
HUSET Middelfart, Hindsgavl Allé 2, Middelfart
Anders Agger beriger os med sit foredrag 'Indefra med Anders Agger' med fokus på de anbragte børn.
Tilmeld dig via mail: lillebaelt@sl.dk

Juletræsfester 2022
Lørdag 26. november kl. 14-16.30
Fabrikken, Lumbyvej 17B, Odense C
Søndag 27. november kl. 14-16.30
Brejning Forsamlingshus, J.L. Varmingsvej 1, Brejning, Børkop
Det glæder os at invitere dig og din familie til årets juletræsfest i Socialpædagogerne Lillebælt, hvor der vil være underholdning i form af musik, dans og leg med nisserne i hyggelige omgivelser, lidt godt til ganerne samt slikposer til børnene. Tilmelding senest 18. november på tlf. 7248 6400 eller på lillebaelt@sl.dk

MIDT- OG VESTJYLLAND

Sensommer med seniorsektionen
Torsdag 1. september kl. 11
Papirmuseet, Papirfabrikken 78, Silkeborg
Dagen byder på rundvisning på Papirfabrikken, en let frokost i området og et besøg på Silkeborg Museum, hvor vi skal se en jubilæumsudstilling i anledning af 70-året for Tollundmandens fund. Vi kører i egne biler. Pris: 275 kr. for medlemmer, 300 kr. for gæster. Tilmelding senest 22. august på vestjylland.sl.dk

MIDTSJÆLLAND

Familieplejernes dag
Torsdag 1. september kl. 9.30-13.45
Kredskontoret, Jættevej 50, 1., Ringsted

Indkaldelse til socialpædagogernes 21. ordinære kongres

DEN 9.-11. NOVEMBER 2022

Den 9.-11. november 2022 afholder Socialpædagogernes Landsforbund kongres på Best Western Nyborg Strand, Østerøvej 2, 5800 Nyborg. Kongressen åbnes onsdag 9. november kl. 10.30 og forventes lukket fredag 11. november kl. 13.

Kongressen indkaldes efter vedtægtsbestemt dagsorden med følgende punkter:

1. Åbning af kongressen
2. Navneopråb
3. Valg af dirigenter
4. Fastsættelse af kongressens forretningsorden
5. Valg af stemmetællere og referenter
6. Beretning fra hovedbestyrelsen
7. Indkomne forslag
8. Fremtidig virksomhed
9. Valg:

Forbundsformand

Forbundsnæstformand

Forbundsnæstformand

Forbundskasserer

Kandidat(er) til a-kassens daglige ledelse
10. Valg af kritiske revisorer og suppleanter for disse
11. Afslutning

Ud over formandens beretning og beretningsdebatten skal kongressen blandt andet beslutte forbundets politiske fokusområder for 2023-2024, vedtage de økonomiske retningslinjer for 2024-2025 samt de frikøbtes lønninger og behandle eventuelle organisatoriske og vedtægtsmæssige forslag. Kongressen afsluttes med valg til de poster, der fremgår af dagsordenens punkt 9 og 10.

Jf. vedtægternes § 16, stk. 3, skal forslag fra kongresdelegerede, der ønskes behandlet på kongressen, være forbundssekretariatet i hænde senest mandag 3. oktober 2022 kl. 12. Forslag skal være forsynet med navn og medlemsnummer/medlemmets cpr.-nr. Forslag sendes til kongressekretariat@sl.dk.

Kongresdelegationen udgøres af medlemmer valgt på kredsgeneralforsamlingerne og forbundets forretningsudvalg. Kongressen er desuden åben for ordinære medlemmer, der for egen regning ønsker at overvære kongressen.

Vi holder årsmøde for medlemmer af SL kl. 9-9.30. Herefter holder Tore Kargo fra Socialtilsyn Øst oplæg om 'Magtanvendelse, sociale medier og digital dannelse i plejefamilier' og gennemgår relevante paragraffer i lov om voksenansvar med mulighed for at drøfte dilemmaer fra hverdagen. Der serveres morgenmad og let frokost. Tilmelding senest 26. august på midtsjaelland.sl.dk

NORDJYLLAND

Sommerudflugt til Hirtshals
Lørdag 3. september kl. 9.30-ca. 17
Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, Nørresundby
Kredsens sommerudflugt går til Hirtshals Fyr og Bunkermuseet. Læs mere, og tilmeld dig senest 16. august på nordjylland.sl.dk

NORDSJÆLLAND

Flexicurity til flexisme
Onsdag 7. september kl. 16-18
Kredskontoret, Roskildevej 10B, Hillerød

Rasmus Willig holder foredrag med afsæt i vores berømte arbejdsmarkedsmodel og den forvandling, den har gennemgået de senere år. På rekordtid har vi fået en tavshedskultur, hvor man bare skal være positiv og robust. Tilmeld dig senest 1. september på nordsjaelland.sl.dk/

Familieplejernes Dag
Torsdag 1. september kl. 10-14
Kreds Storkøbenhavn, Lindevænget 19, Ballerup

EMDR – hvad, hvordan og hvorfor? Med udgangspunkt i nyeste viden om børn og traumer vil oplægget belyse, hvad EMDR er, hvordan det virker, og hvorfor det er brugbart til traumatiserede børn. Læs mere, og tilmeld dig senest 25. august på nordsjaelland.sl.dk

Cafémøde for familieplejere
Onsdag 5. oktober kl. 10-13
Kredskontoret, Roskildevej 10B, Hillerød

Kom og mød Socialpædagogernes jurist, Cathrine de Voss. Se mere, og tilmeld dig senest 1. oktober på nordsjaelland.sl.dk

Ledernetværk
Mandag 26. september kl. 15-17
Kredskontoret, Roskildevej 10B, Hillerød

Netværksmøderne er for både nye og erfarne ledere på offentlige og private arbejdspladser, der giver mulighed for at sparre med andre ledere om det, I hver især er optaget af og ønsker at snakke om. Der er ingen tilmelding – du møder bare op. Se mere på nordsjaelland.sl.dk

Cafémøde for familieplejere
Onsdag 2. november kl. 10-13
Kredskontoret, Roskildevej 10B, Hillerød

Lad os mødes og sparre med hinanden på de ting, der fylder i vores arbejde. Læs mere, og tilmeld dig senest 26. oktober på nordsjaelland.sl.dk

STORKØBENHAVN

Bustur til Skovtårnet for seniorerne
Torsdag 22. september kl. 8.45-15
Afgang fra Valby Station/Lyshøj-gårdsvej

Turen byder på en gåtur gennem skoven og op i Skovtårnet, spise- og kaffepause på Camp Adventure og et besøg i efterårs-blomstermarken. Pris 325 kr. for medlemmer og 450 kr. for gæster. Tilmelding og betaling på konto 5332 244491 senest 8. september.

ØSTJYLLAND

Foredrag med Dorthe Birkmose
Mandag 26. september kl. 16-17.30

Centralværkstedet, Værkmestergade 9, Aarhus C
Professionel hjælppekunst er så meget mere end styring. Tilmeldingsfrist mandag 5. september på kredsens hjemmeside – oestjylland.sl.dk

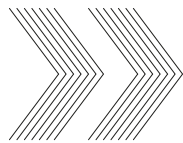
≡

32

2022 AUGUST #7 /// Socialpædagogen

Socialpædagogen /// 2022 AUGUST #7

33 ≡

Min faglighed er mit fundament

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO ASTRID DALUM

Hvorfor har du valgt at blive leder?

Jeg blev socialpædagog, fordi jeg ville gøre en forskel for andre mennesker. Hurtigt mærkede jeg, at jeg blev drevet af at inspirere og udvikle – og stille og roligt kom interessen for at lede snigende. Lysten til at sætte ramme og retning. Jeg synes, det er helt vildt spændende at bevæge mig ind på det her felt og få lov til at være leder med afsæt i den socialpædagogiske faglighed, jeg har med mig.

Hvordan traf du beslutningen?

Som teamleder var jeg med til at starte afdelingen Ulfborghus og havde et tæt samarbejde med min afdelingsleder. Alt, hvad jeg ved om ledelse, har jeg fra hende – og jeg har haft mulighed for at være nysgerrig, træde ved siden af og lære af mine fejl. Vi havde mange gode refleksionsrunder. Så da hun gik på pension, faldt det helt naturligt for mig at søge stillingen som afdelingsleder. Det var den vej, jeg skulle.

Hvordan har skiftet været?

Den helt store forskel er selvfølgelig, at det nu er mig, der sidder med det store ansvar, når der fx kommer tilsyn. Jeg har mindre at gøre med det praksisnære i hverdagen og har så til gengæld mere fokus på det overordnede, det strategiske, personaleledelsen og kontakten udadtil. Min mission er, at vi hver dag leverer den faglige kvalitet, vi har sat os for. Og nu er det så mit job at sikre, at rammerne er der, at fagligheden er på plads – og at Ulfborghus er et trygt og godt sted at gå på arbejde for medarbejderne.

Hvordan bruger du din faglighed?

Fordi jeg har været studerende, menig medarbejder og teamleder samme sted, har jeg alle facetter med

**Jesper Halkjær
Kronbæk
34 år**

2022
Afdelingsleder
på Ulfborghus,
et specialiseret
autismetilbud til børn
og unge i Region
Midtjylland

2019
Teamleder
på Ulfborghus

2013
Fastansat som
socialpædagog
på Ulfborghus

2013
Uddannet pædagog
VIA University
College

mig. Jeg kender hverdagen på gulvet. Og når en medarbejder oplever, at et eller andet udfordrer i arbejdet, så forstår jeg det godt. Det giver en tryghed for både mig og medarbejderen, at jeg selv er bærer af den faglighed, vi udøver, og kender praksis. Det gør mig til en bedre sparringspartner – og det kvalificerer mine beslutninger som leder.

Hvad har udfordret dig?

For det første skal jeg blive bedre til at hvile på mine hænder. Når en medarbejder står med et problem, er det jo ikke nødvendigvis mig, der skal løse det, fordi jeg kender huset og praksis. Så jeg øver mig i at lytte og motivere den enkelte til selv at finde en løsning. For det andet skal jeg vænne mig til at være mere alene. Før havde jeg en stor kollegagruppe, jeg kunne mødes med. Som leder træder jeg ind i et alene-rum og har kun få lederkolleger spredt ud over et stort område, som jeg ikke ser så ofte.

Hvad motiverer dig?

Jeg er nu leder for over 60 medarbejdere med mange forskellige fagligheder, og jeg er nysgerrig på alt omkring tværfaglighed og den helhedsorienterede indsats. Jeg tror på, at hvis vi hjælper hinanden til en fælles forståelse på tværs af det social- og sundhedsfaglige, så opnår vi bedre resultater.

Hvad er dit bedste råd?

Stik fingeren i jorden, før du søger lederjobbet på den arbejdsplads, hvor du er socialpædagog. Det er ikke nok, at du selv har lyst til at blive leder – du skal også sikre dig, at du har opbakning fra de kolleger, du om lidt skal være leder for. Deres opbakning giver dig så meget bedre forudsætninger for at lykkes som leder. ×

Teamleder Afdelingsleder

Han startede som praktikant og blev som nyuddannet fastansat. Siden blev han teamleder – og siden januar har Jesper Halkjær Kronbæk været afdelingsleder på Ulfborghus, et autismetilbud til børn og unge.

Job- og
karriererådgivningen
tilbyder gode råd og
sparring til dig, der overvejer
at skifte spor.
Ring mandag kl. 14 til 17 på
7248 6060
eller bestil tid til
en samtale på
7248 6000

FOTO: SØREN KJELDGAARD

Maliha Louise Pessian Hansen er socialpædagog på opholdsstedet Eggertshus i Svendborg.

Mit faglige fokus

JEG BRUGER BLESKIFT TIL RELATIONSdannelse

Hvad er dit faglige fokus?

Borgerne hos os er nonverbale, fem ud af seks er også immobile, og de har alle en lang række diagnoser. Personlig pleje som bleskift fylder meget på mit arbejde, og for mig er det også pædagogisk arbejde. Jeg bruger samspillet med borgeren i situationen til relationsdannelse.

Hvorfor er det fokus vigtigt i dit arbejde?

I situationer med personlig hygiejne er borgeren allermest sårbar og blufærdig. Vores borgere kan blive udadreagerende, hvis der er noget, de ikke kan lide, og derfor fortæller jeg altid, hvad jeg laver, når jeg fx er i gang med et bleskift, så borgeren kan følge med. Jeg holder også meget øje med borgerens ansigt og armbevægelser for at prøve at tolke, om han kan lide det eller ej. Samtidig anvender jeg situationen til at hygge og fjolle med borgeren, så det bliver til små stjerne-stunder, selv om der måske lugter lidt af afføring.

Hvilke faglige redskaber eller viden kan du ikke undvære?

På skolen lærte jeg om low arousal, som passer godt til min natur og de borgere, jeg arbejder med. Det nytter jo ikke at begynde at råbe tilbage, hvis en borger er ophidset. Så er det bedre at tilbyde en gå- eller køretur afhængigt af borgerens temperament, eller jeg kan sætte mig ned og læse med borgeren, mens jeg nusser hans hænder.

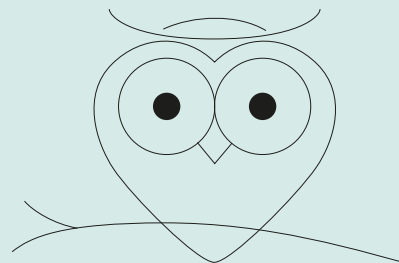
Læs det fulde interview på sl.dk/fagligtfokus

Overhørt på Vesterbro!

To teenagedrenge kommer gående. **Dreng 1:**

’Ham der ... han vil
være pædagog.
Men mig, jeg tror,
han ville være
pæda-dårlig.’

— **Instagram-kontoen** @overhørtkøbenhavn

Øjeblikket

Det bedste ved mit arbejde som socialpædagog er alle de sandheder om livet, borgerne giver mig hver dag. For de har ret, når de siger: 'Vil du ha' et bedre sind... så gå på restaurant hver dag.' Eller når de siger: 'Ved du, hvorfor jeg godt kan li' dig? Fordi jeg ikke kender dig.' Lige netop det gør mit arbejde så sjovt, skønt og værdifuldt. For jeg har i sandhed et af de smukkeste jobs, der er.

— **Socialpædagog Lea Meldgaard Dietrichsen** på Facebook